

FILIPINO

Kwarter 1: Supplemental 4

MGA HUDYAT SA PAGKAKASUNOD-SUNOD NG MGA PANGYAYARI

Paunang Salita

Bilang tugon sa makabagong tunguhin sa pagkatuto ay binuo ang serye ng modyul na ito. Nilalaman nito ang mga lubhang mahahalagang kasanayang pampagkatuto o Most Essential Learning Competencies (MELC) sa ilalim ng kasalukuyang kalagayan ng edukasyon. Upang matugunan ang hamong kinakaharap sa edukasyon, kalusugan at kaligtasan malaking tulong ang modyul na ito sa patuloy na pag-aaral ng kabataan sa loob at labas ng paaralan sa pakikipagtulungan ng mga magulang at tagagabay

Inaasahan na ang modyul na ito ay higit na makatutulong sa paglinang ng kasanayan at kakayahan ng mga mag-aaral.

MGA HUDYAT SA PAGKAKASUNOD-SUNOD NG MGA PANGYAYARI

Panimula:

Magandang araw!

Kumusta ka?

Nananabik ka bang muling matuto at pagyamanin ang iyong kaalaman? Kung gayon, ibig sabihin, walang magagawa ang anumang pandemya upang patuloy tayong matuto!

Tara! umpisahan na natin.

Sa gawaing ito, makikilala mo ang mga ekspresiyong ginagamit sa pagpapahayag ng pananaw.

Sa supplemental na ito, inaasahan na nagagamit ang mga hudyat sa pagsusunod – sunod ng mga pangyayari.

Layunin

Basahin ang talata.

May iba't ibang hakbang sa pagbibinyag o paba- bawtismo sa iba't ibang sekta o relihiyon. Madalas, lalo na sa relihiyong Katoliko, sanggol pa lang ay isinasagawa na ang pagbibinyag. Gayunpaman, may mga pagkakataon ding may edad o adult na ang taong gustong magpabinyag. Sa ganitong pagkakataon, sinusunod ang mga hakbang na tinatawag na RCIA o Rite of Christian Invitation for Adults na mababasa sa ibaba.

Una, pumili ng simbahan kung saan ka makadadalo nang madalas sa misa. Makabubuti kung dumalo ka sa hindi iisang simbahan lang upang mapili mo kung saan ka higit na magiging komportable.

Pangalawa, makipag – ugnayan sa opisina ng parokya at banggitin ang kagustuhan mong magpa – convert o magpabinyag.

Sunod na isagawa ang mga proseso ng RCIA. May apat na hakbang para rito na tinatawag na Pre – Cathecumenate. The Cathecumenate, Purification, at Enlightenment and Mystagogy.

At ang **panghuli**, magpabinyag upang maging opisyal na kasapi na ng simbahan.

Bigyang-pansin kung paano nakatulong ang mga hudyat o panandang pandiskurso sa pagsasalaysay ng mga pangyayari.

- **Una**, pumili ng simbahan kung saan ka makadadalo nang madalas sa misa.
- **Pangalawa**, makipag – ugnayan sa opisina ng parokya at banggitin ang kagustuhan mong magpa – convert o magpabinyag.
- **Sunod** na isagawa ang mga proseso ng RCIA.
- At ang **panghuli**, magpabinyag upang maging opisyal na kasapi na ng simbahan.

Mapapansin ang salita sa unahan ng mga pangungusap na nagbigay-linaw sa mahihirap na bahagi ng babasahin. Nakatulong ito sa pagsasalaysay ng pagkakasunod-

sunod ng mga pangyayari.

Alam mo ba na....

Ang mga panandang pandiskurso ay maaaring maghudyat ng pagkakasunod – sunod ng mga pangyayari o di kaya’y maghimaton tungkol sa pagkabuo ng diskurso? Karaniwan nang ito’y kinakatawan ng mga pang – ugnay o pangatnig Hudyat o panandang pandiskurso sa pagsasalaysay ng mga pangyayari

✚ Una, sumunod, bunga nito, ikatlo, pagkatapos

Nagsasaad ng pagpupuno o pagdaragdag ng impormasyon

✚ at, saka, pati

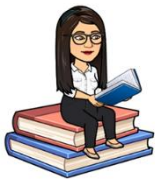
Nagsasaad ng pagbubukod o paghihiwalay

✚ maliban, bukod kay, huwag lang bukod sa

Nagsasaad ng kinalabasan o kinahinatnan

✚ Tuloy, bunga nito, kaya, naman

Basahin mo.

CARMELADO AT AKO

Una kong inihanda ang aking mga dadalhin at mabilis na akong sumakay ng tricycle. Tumatakbo akong pumasok sa Masbate Airport dahil sa pag – aalalang hindi ako umabot sa aking *flight* papuntang Maynila. Habang mabilis akong tumatakbo ay mabilis rin akong sinalubong ng isang matandang babae na may maraming dalang nakasupot sa plastik na may kulay puting pabalat.

Sumunod nito ay narinig ko ang sigaw na, “Carmelado! Bakal na po! Pampasalubong mo, bili na!”

Kinukulit pa ako. Bukod sa mapilit siya ay talagang halos idikit na sa aking mukha ang mga paninda niya.

“Purong gatas ng baka ito. Masarap **saka** masustansiya pa! Ako’y napalingon at napatingin sa iniaalok niya sa akin.

Sa madaling sabi, nakuha niya ang atensyon ko **pagkatapos**, namalayan ko na lamang na bumibili na ako ng paninda niya.

Sa loob ng eroplano habang patungong Maynila ay napagtanto ko, isa akong Masbateno **kaya** dapat kong tangkilikin ang lokal na produkto ng aking lalawigan. Masarap ang Carmelado, gawang Masbateno.

Napansin mo ba ang mga salitang nakadiin sa pangungusap na iyong binasa? Ang mga salitang iyon ay mga pang – ugnay na naghihimaton ng pagkakabuo ng diskurso.

Panandang Pandiskurso ang tawag sa mga salita o lipon ng mga salitang nag-uugnay sa mga pangungusap o bahagi ng teksto.

Nakasalalay sa mabisang paglalahad ang pagiging malinaw ng mga pahayag. Sa ating wika, may mga pananda o mga salitang ginagamit upang maging mabisa ang paglalahad ng mga pahayag o maging interaksyunal.

Narito ang halimbawa ng mga salitang pananda sa mabisang paglalahad ng pahayag.

1. **Panandang Naghuhudyat ng Pagkakasunod-sunod ng mga Pangyayari**

Sa pagsisimula: una, sa umpisa, noong una, unang-una

Sa gitna: ikalawa, ikatlo...., sumunod, pagkatapos

Sa pagwawakas: sa dakong huli, sa huli, sa wakas

2. **Panandang Naghuhudyat ng Paraan ng Pagkakabuo ng Diskurso**

Ito ang mga salita na ginagamit natin para mas maipaliwanag ang mga opinyon, mga itinaturo, mga kuwento, at iba pa.

Nagsasaad ng Kinalabasan o kinahinatnan

- Kung nais ipakita ang sanhi at bunga, gamitin ang sumusunod:

dahil dito	bunga nito
resulta ng	sa mga pangyayaring ito
kung gayon	samakatuwid
dulot nito	sa gayon

Halimbawa:

Hindi kasi siya nag-ingat, **tuloy** nahuli siya.

*Gamit ang salitang **tuloy**, naipakita ang bunga ng kaniyang hindi pag-iingat.*

Hudyat sa Pagbabagong-lahad

- Kung nais ipakita ang paghahambing o kaibahan o kontradiksiyon, maaaring gamitin ang mga salitang:

sa halip na	sa kabilang dako
di tulad ng	sa kabilang banda
higit pa rito	sa magkatulad na dahilan

Halimbawa:

Sa kabilang dako, pinatay nila si Humbaba, pinatag nila ang kagubatan pati ang pagtangkang siraan ang diyosang si Ishtar ay kanilang ginawa.

Pinakita rito ang iba pa nilang ginawa bukod sa ginawa nila kay Humbaba.

Hudyat sa Pagpupuno o Pagdaragdag

- Kung ang nais ay ang pagdaragdag ng impormasyon, maaaring gamitin ang mga salitang:

kabilang dito

at saka

bukod dito

karagdagan dito

Halimbawa:

Biruin mo, **bukod sa** nakapanood ka ng sine, nakatulong ka pa sa isang *charity* na tagatanggap ng kikitain ng pelikulang iyon.

Sa pangungusap na ito, mapapansing inilahad sa kausap na hindi lang ito basta gumastos sa halip ay nakatulong din ang panonood ng sine.

Hudyat sa Pagtitiyak o Pagpapasidhi

- Kung nais magbigay ng diin, maaaring gamitin ang sumusunod:

sa madaling salita

sa totoo lang

higit sa lahat

tunay na

Halimbawa:

Sa totoo lang, noong ginamit ko iyong sabon na inirekomenda niya, wala na talagang tigyawat ang tumubo sa akin.

Pinatunayan nang nagsasalita na kapag iyon ang sabon na iyong ginamit, mawawala na talaga ang iyong problema sa tigyawat.

Tiniyak lamang nito na totoo ang napanood sa patalastas.

Hudyat sa Paghahalimbawa

- Kung nais magbigay ng mga halimbawa at paliwanag, ang sumusunod ay maaaring gamitin:

halimbawa nito

dagdag pa rito

bilang karagdagan

kabilang dito ang sumusunod

Mabisang gamit din sa malinaw na paglalahad ang mga pangatnig. May dalawang pangkat ang mga pangatnig.

1. Pangatnig na nag-uugnay ng magkatimbang na salita, parirala o sugnay na makatatayong mag-isa, tulad ng:

at	ngunit	ni	datapwat
saka	pero	maging	at iba pa
o	pati	subalit	

2. Pangatnig na nag-uugnay sa mga parirala o sugnay na di makapag-iisa, tulad ng:

kung	kaya	pag	kapag
dahil sa	kung gayon	palibhasa	sapagkat
at iba pa			

Sanggunian:

Ambat, Vilma, et.al. (2015) Filipino-Ikasampung Baitang Modyul para sa Mag-aaral.
Vibal Group Inc. Department of Education-Instructional Materials Council Secretariat
(DepEd-IMCS): DepEd Complex, Meralco Avenue, Pasig City, Philippines